ПРОЛЕТАРІ ВСІХ КРАЇН, ЄДНАЙТЕСЯ!

НАШЕ ЖИТТЯ

РІК ВИДАННЯ 4-й
Газета виходить щотижня

ОРГАН ЦЕНТРАЛЬНОГО ПРАВЛІННЯ УКРАЇНСЬКОГО ТОВАРИСТВА ГЛУХИХ

№ 35 (165) | Субота, 29 серпня 1970 року | Ціна 2 коп.

З ПОЗИЦІЙ СЬОГОДНІШНЬОГО ДНЯ

(Підсумки звітно-виборної кампанії в УТОГ)

У відповідності з Статутом УТОГ у лютому—липні цього року відбулися звітно-виборні збори та конференції в організаціях Товариства. Звіти і вибори завжди являлись важливою подією у житті членів УТОГ. Нині вони, крім того, мали особливий зміст і значення, бо проходили в обстановці великого політичного і трудового піднесення, викликаного широкою підготовкою до 100-річчя з дня народження В. І. Леніна.

На 1451 зборах та 210 конференціях (міських, районних та міжрайонних), було присутніх понад 40 тисяч членів УТОГ із них — 37.947 глухих. В обговоренні звітних доповідей взяли участь 7189 чоловік, що складає 18 процентів до числа присутніх.

Ще більша активність була на обласних конференціях. Із 1446 обраних делегатів взяли участь в роботі конференцій і таємному голосуванні 1249 чоловік, або 86,6 процента. В обговоренні звітних доповідей правлінь та ревізійних комісій обласних відділів взяла участь майже третина делегатів.

Особливо висока активність делегатів була на Волинській, Одеській, Херсонській, Івано-Франківський, Житомирській, Сумській, Ворошиловградській та інших обласних конференціях. Тут виступило від 30 до 45 процентів делегатів.

Минулі звітно-виборні збори і конференції були всебічним оглядом всієї організаційно-масової та ідеологічної роботи у Товаристві, широкою трибуною передового досвіду, принципіальної критики недоліків, визначення шляхів найкращого виконання завдань.

Головний підсумок звітів і виборів у Товаристві полягає в тому, що вони з новою силою продемонстрували непорушну єдність трудящих глухих, їх згуртованість навколо Комуністичної партії, рішучість і надалі боротись за здійснення завдань комуністичного будівництва.

Основним змістом звітно-виборних зборів і конференцій були питання практичного виконання рішень XXIII з'їзду партії, рішень Пленумів ЦК КПРС, а також рішень VIII з'їзду УТОГ і його конференцій, питання підвищення ролі колективних органів Товариства, посилення їх впливу на всі сторони життя і діяльності членів УТОГ, особливо молоді, на підвищення її політичного і культурного рівня, ідейного загартування. Було всебічно обговорено, як члени УТОГ борються за виконання виробничих завдань, за зміцнення трудової і державної дисципліни, як виконують свої статутні обов'язки.

Як відмічалось на обласних конференціях (Харківській, Сумській, Львівській, Одеській, Житомирській), за останній час стало більше діловитості в роботі колективних органів, підвищилась їх роль у всіх сферах діяльності. Це знаходить свій вираз, зокрема, в значному покращанні практики підготовки і проведення конференцій, пленумів, засідань президій, бюро, зборів первинних організацій. До їх підготовки залучається широкий актив, впершу чергу виборний. Стало правилом узагальнювати критичні виступи та пропозиції членів організації і приймати по них відповідні заходи.

В цьому відношенні значний досвід нагромаджений Львівською обласною організацією. Тут міцно увійшли у практику роботи громадські начала: позаштатні постійні комісії на різних ділянках роботи, позаштатний інструктор тощо. Впровадження громадських начал дозволяє обласному відділу залучати до своєї роботи не тільки членів обраного правління, але й широке коло активу. З його допомогою обласний відділ більш успішно вирішує злободенні, назрілі питання, оперативніше реалізовує свої плани, активніше веде роботу на місцях.

На жаль, не скрізь громадські начала найшли практичне застосування. Багато членів обраних правлінь, через те що їх не залучають до активної роботи, залишаються осторонь.

Зосередити зусилля на головному, вирішальному, стремління розглянути діяльність колективних органів, особливо первинних організацій, з позицій сьогоднішнього дня, мало місце у виступах делегатів, підкреслювалось у звітних доповідях. На зборах і конференціях наводилося багато прикладів повнокровної діяльності первинних організацій.

На Харківському заводі «Серп і Молот» працює 120 глухих, об'єднаних в первинну організацію УТОГ, бюро очолює тов. Кудряшов. Тут створені на громадських началах Рада робітничої честі, товариський суд, постійно проводяться ленінські п'ятниці ударної праці. Помітний вклад цієї організації у вирішенні господарсько-політичних завдань, питань культури виробництва. 11 чоловік компактної групи нагороджені ювілейними медалями, 50 робітників працюють уже в рахунок нової п'ятирічки. Недавно вони відзначили переможця соцзмагання Миколу Середу, якому була вручена рожева стрічка героя ударної праці.

Ініціативно працюють первинні організації Артемівського, Донецького, Львівського № 1, Київського дослідного та інших УВП. Немало роблять Львівський, Харківський, Сумський, Полтавський, Івано-Франківський облвідділи для того, щоб зміцнити, підвищити активність і ініціативу первинних організацій. В Сумській області створені і працюють 37 пересувних бібліотечок, якими керують голови сільських первинних організацій. Обласний відділ підтримує цю ініціативу, всіляко допомагає активу працювати з творчим вогником.

З молодіжним запалом, ініціативно працює Іван Заболотний (Луцька область). В цьому році у нього дві великі події—його прийняли в члени КПРС і нагородили ленінською ювілейною медаллю. Компактна група, яку очолює І. Заболотний, перевиконує виробничі завдання, служить прикладом в дисципліні.

Велика розмова про підвищення ролі первинних організацій відбулась на минулих звітно-виборних конференціях. Розглядаючи їх роботу з точки зору сьогоднішнього дня, делегати висловлювали тривогу про те, що ще не скрізь первинні ланки живуть і працюють так, як цього вимагає сьогоднішній день. Не завжди вони одержують потрібну підтримку з боку районних та обласних відділів УТОГ. Іноді жива справа керівництва і конкретної допомоги низовим ланкам підміняється метушнею та перепискою. Про це говорилося на адресу Донецького, Ворошиловградського, Кіровоградського та інших облвідділів.

Аналізуючи причини слабкої роботи первинних організацій, делегати вказували на те, що деякі голови не знають своїх обов'язків, не мають достатнього досвіду роботи з людьми. Таку думку висловив тов. Поздняков на Харківській обласній конференції. Є необхідність серйозно взятись за навчання низової ланки.

Звітно-виборні збори і конференції узагальнили досвід і підвели підсумки соціалістичного змагання за гідну зустріч 100-річчя з дня народження В. І. Леніна, за право одержати Почесні ювілейні грамоти. Високі зобов'язання виконані колективами достроково. В це й же час делегати відмічали, що в організації змагання зустрічаються факти формалізму, що ця робота будується не скрізь конкретно, іноді недостатньо ведеться боротьба за виконання зобов'язань.

Звіти і вибори показали, що широка підготовка до ленінського ювілею була новим етапом в політичному і культурному житті Товариства. Вся ідеологічна робота на підприємствах і установах піднялась на нову ступінь. В практику роботи ввійшли лекції і доповіді, теоретичні конференції і співбесіди з актуальних питань революційної теорії, ленінські читання, зустрічі із старими комуністами, ветеранами праці та інші заходи.

Все це, звичайно, не означає, що ідеологічна робота у нас не має недоліків. Про них йшла мова на звітних зборах і конференціях. Зокрема, вказувалось на наявність формального підходу до складання планів, на низьку якість проведених заходів.

Створена на зборах і конференціях обстановка діловитості, вільна критика і самокритика і широкий обмін думками, дозволили глибоко проаналізувати недоліки в роботі, націлити новообране керівництво на вирішення невідкладних завдань.

Проведені звіти і вибори значно обновили, якісно покращили склад правлінь, відділів, ревізійних комісій, бюро і голів первинних організацій. До керівництва прийшли найбільш активні, знаючі справу люди, передовики виробництва, члени партії і комсомольці.

В числі обраних до правлінь та ревізійних комісій обласних відділів комуністи і комсомольці складають 40 процентів. Це велика сила. Половина обраних мають вищу і середню освіту. Робітники, інженерно-технічні працівники, трудівники колгоспів і радгоспів складають понад 50 процентів.

За звітний період сітка первинних організацій зросла на 76 одиниць, а кількість членів УТОГ — на 3107 чоловік.

Підводячи підсумки звітно-виборної кампанії, президія Центрального правління УТОГ закликала новообрані правління обласних відділів з перших днів у своїй діяльності спиратись на широкий актив і колективну думку. Посилити контроль і перевірку виконання на всіх ділянках роботи.

Безперечно, що прийняті рішення і критичні зауваження та пропозиції, які висловили делегати, будуть глибоко проаналізовані, враховані і найдуть перетворення в конкретних справах нового керівництва.

Назустріч XXIV з'їзду КПРС

Ця серйозна дівчина — Неллі ЗЕЗЕРА, швея Дніпропетровського учбово-виробничого підприємства. Ставши на передз'їздівську трудову вахту, дівчина систематично виконує денне виробниче завдання на 120 процентів. Комсомолка—Неллі член комітету комсомолу УВП — служить прикладом для подруг по роботі.

Тільки годинник покаже час, ударниця комуністичної праці виводить робітниць на виробничу гімнастику. Н. Зезера—громадський інструктор по фізкультурі.

Фото Ю. ІВАНОВА.

ПІЛЬГИ ДЛЯ ІНВАЛІДІВ

Радянська держава постійно піклується про підвищення життєвого рівня трудящих і, зокрема, громадян, які частково або повністю втратили працездатність. Про це свідчать ряд заходів, здійснених за останні роки по розширенню пільг для інвалідів.

Особливо багато зроблено з приводу надання пільг при користуванні різними видами транспорту.

У 1965 році було надано право на безплатний проїзд всіма видами міського пасажирського транспорту, за винятком таксі, інвалідам Великої Вітчизняної війни першої, другої та третьої груп.

Дещо пізніше, коло осіб, які мають право на безплатний проїзд було розширено. Пільги поширилися на всіх інвалідів з числа військовослужбовців, які стали інвалідами внаслідок поранення, контузії, каліцтва при захисті кордонів СРСР, або при виконанні інших обов'язків військової служби, внаслідок захворювання, пов'язаного з перебуванням на фронті, на інвалідів з числа осіб начальницького і рядового складу органів Міністерства внутрішніх справ СРСР та на інвалідів праці.

Проїзні посвідчення на безплатний проїзд міським пасажирським транспортом видаються інвалідам виконкомами районних (міських) Рад депутатів трудящих за списками райсоцзабезів, військкоматів, відділів МВС.

З березня 1967 року введені пільги з п'ятидесятипроцентною знижкою для проїзду залізничним транспортом в період з 1 жовтня до 15 травня щорічно. Ці пільги надаються інвалідам громадянської і першої світової воєн, інвалідам з числа військовослужбовців, інвалідність яких настала внаслідок поранення, контузії або каліцтва, одержаних при захисті кордонів СРСР, або при виконанні інших обов'язків військової служби, або служби у військах і органах МВС СРСР, а також в результаті загальних захворювань або каліцтва, одержаних при проходженні служби.

Непрацюючі інваліди праці, в тому числі і глухі, які одержують пенсії або допомогу з місцевого бюджету і знаходяться на утриманні в будинках для пристарілих та інвалідів, вихованці дитячих будинків для дітей — інвалідів, учні всіх навчальних закладів для інвалідів, а також громадяни, які супроводжують в поїздках інвалідів першої групи, мають право на безплатний проїзд.

Право на пільговий проїзд залізницями СРСР підтверджується штампами, який проставляють на пенсійних книжках інвалідів відділи виконкомів районних (міських) Рад депутатів трудящих за місцем одержання пенсії, на підставі цього провадиться також продаж проїзних квитків.

З червня 1970 року інвалідам Великої Вітчизняної війни першої і другої груп та іншим інвалідам з числа військовослужбовців, особам, котрі супроводжують в поїздках інвалідів першої групи (не більше одного супровідника) надана п'ятидесятипроцентна знижка від вартості проїзду залізницею та на суднах транзитних і місцевих ліній річкового флоту один раз на рік (туди і назад) в період з 16 травня до 30 вересня.

Продаж пільгових квитків на проїзд зазначеними видами транспорту провадиться за поданням довідок, виданих відповідними відділами Рад депутатів трудящих за місцем одержання пенсії.

Для всіх категорій інвалідів, за виключенням працюючих інвалідів праці, встановлені пільгові тарифи на проїзд в автобусах міжміського сполучення в розмірі п'ятидесяти процентів вартості квитка в період з 1 жовтня до 15 травня щорічно.

В цей же період року діє для них і пільговий тариф на проїзд водними шляхами Головного річкового флоту УРСР на транзитних, швидких, пасажирських суднах приміських, внутрішніх міських і місцевих лініях та на лініях малих річок, а також на суднах каботажного плавання Міністерства морського флоту СРСР.

За інвалідами праці, які поновлюють роботу на підприємстві, пільги не зберігаються.

Якщо інваліди з дитинства, в тому числі і глухі, переходять на пенсію по старості, то пільги на проїзд різними видами транспорту за ними не зберігаються, незалежно від того продовжують вони працювати на підприємстві чи ні.

Л. КАПЛІНА.
Старший інспектор управління побутового і трудового влаштування інвалідів та установ соціального забезпечення МСЗ УРСР.

МИ — ЗА!

В обідню перерву на широкому подвір'ї Дніпродзержинського учбово-виробничого підприємства зібралися трудівники УВП, щоб обговорити заходи по покращенню трудової дисципліни, з якими колектив Київського УВП-1 звернувся до колективів підприємств УТОГ.

Голова місцевкому Ф. Жуган розповів про ініціативу киян та зачитав газету «Наше життя», де було надруковано це звернення.

— Нема сумніву у тому,— закінчив свій виступ голова місцевкому,— що трудові здобутки нашого колективу були б значно більшими, коли б покращилась дисципліна. Адже тільки за минулий рік на підприємстві зроблено 65 прогулів, а це не одна сотня карбованців пущених на вітер.

У своїх виступах слюсар Василь Циганок, інструментальник Валентин Шеремет, пакувальниця Анастасія Фідельман та інші говорили про своєчасність ініціативи киян, про те, якої шкоди завдають підприємству прогульники, неробі, п'яниці. Виступаючі внесли ряд своїх конкретних зауважень та пропозицій. Висловлюючи загальну думку колективу, ударник комуністичної праці В. Черняк сказав:

— Ми — за! Звернення схвалюємо. Прогульникам, ледарям, взагалі, порушникам трудової та виробничої дисципліни оголошуємо нещадну війну.

Загальні збори Дніпродзержинського учбово-виробничого підприємства рішуче підтримали ініціативу Київського УВП-1 та постановили повністю запровадити заходи по покращенню трудової та виробничої дисципліни на УВП.

В. МАРЧУК.

Дніпродзержинськ.

Виполемо «бур'ян»

З великою увагою ознайомився колектив Бродівського УВП із зверненням Київського УВП-1 «Про заходи по покращенню трудової дисципліни на підприємствах УТОГ». Текст звернення було обговорено на загальних зборах робітників підприємства.

Виступаючі В. Харків, П. Кайдан, І. Жолонович, Й. Шевчук та інші навели випадки порушення трудової і технологічної дисципліни, що мали місце на підприємстві і піддали гострій критиці конкретних винуватців.

Загальні збори колективу одностайно підтримали звернення Київського УВП-1. В прийнятому рішенні накреслили конкретні заходи, спрямовані на покращення трудової дисципліни на підприємстві.

П. ПОНОМАРЕНКО.
Директор УВП.

За туристськими путівками

Нещодавно вісімнадцять трудівників Білоцерківського учбово-виробничого підприємства за наполегливу працю були нагороджені туристськими путівками до Ленінграда.

Довга подорож не втомила екскурсантів. Кожен захоплювався неосяжними просторами рідної Батьківщини: за вікнами автобуса пропливали степи, ліси, міста, села, новобудови України, Білорусії, Росії.

Знайомство з містом почалося з Ермітажу, потім оглянули Петродворець, який під час блокади був повністю зруйнований. Після війни Петродворець відбудували. З особливою увагою екскурсанти оглянули Смольний, де жив і працював В. І. Ленін, ознайомилися з легендарним крейсером «Аврора».

На другий день відвідали Піскаревське кладовище, де в братських могилах лежать тисячі людей, котрі померли і загинули під час блокади. Кожен давав собі тут клятву зробити все для того, щоб трагедія не повторилась.

І. КОЛОМИЧЕНКО.

Спориться робота в руках Люби Мосійчук. Прийшла вона на Одеське учбово-виробниче підприємство № 2 шість років тому. Тут стала досвідченим майстром швейної справи, виборола високе звання ударниці комуністичної праці.

Радісно на серці у дівчини. Вона впевнена — партійний з'їзд зустріне вагомими трудовими дарунками. Запорукою тому—ударна праця, Люба виконує денні норми на 130—140 процентів.

МОЯ ОСОБИСТА П'ЯТИРІЧКА

Я працюю прасувальницею у бригаді № 3. Змінні завдання виконую у середньому на 130 процентів. У січні цього року виконала свою особисту п'ятирічку. За перше півріччя цього року обробила 30 тисяч сорочок у рахунок 1971 року.

Коли мене запитують, в чому «секрети» високої продуктивності, я відповідаю: «Прасувальниці треба мати швидкі руки, уважні очі та високу дисциплінованість, щоб увесь робочий час було використано повністю».

Продуктивність праці також залежить від злагодженості групи робітників спецмашин (петельна, гудзикова), робітниць очистки та старанного контролера.

Сусідкою моєю на робочому місці працює молода дівчина з села — Ганна Стефанська. Вона спочатку ставилась до роботи з холодком, ніяк не могла призвичаїтися до трудового ритму, працювала недоброякісно, норми не виконувала. Через це заробіток мала невисокий. Преміальні не одержувала. Щодня протягом тривалого часу я пояснювала їй важливість бути дисциплінованою і акуратною та швидше робити. Це я їй показувала на місці. Тепер вона працює як слід, заробляє щомісяця 100 і більше карбованців. Ганна носить червону косинку та значок ударниці комуністичної праці. Мене це дуже радує.

Ювілейний рік назавжди залишився у мене в пам'яті напруженою працею колективу, активною участю у Ленінській естафеті культури, урочистим святом ювілейним — 22 квітня 1970 року, під час якого я одержала високу урядову нагороду — Ленінську ювілейну медаль та значок відмінника соцзмагання УРСР.

Радянська держава за мою працю дала мені дуже багато. Вона забезпечила мені спокійну старість. Мені в цьому році минуло 55 років, затверджено пенсію в сумі 90 карбованців. Але я не вважаю поки що себе на стільки старою, щоб звільнитися з роботи та нудьгувати вдома,— працюю далі.

Л. АЛФІМОВА.
Прасувальниця швейного цеху Львівського УВП-1.

ПОЇЗДКА НА РАХІВСЬКИЙ ПЕРЕВАЛ

Світанок... Гори ще дрімають, сповиті блідим серпанком ночі. Де-не-де пробіжить верхів'ями стрункіх смерек вітерець, сповіщаючи про початок нового дня. Десь у долині зазвучав низький звук трембіти, він розітнув гірське повітря, і ніч сховалася в долинах, підкоряючись цьому владному звуку. Защебетали веселі пташки, зашелестіли між собою пробуджені листочки. Рапотом на якусь мить все стихло... І ось маленький несміливий промінь сонця блиснув з-гір і одразу ж зник. Але на зміну йому через кілька секунд вже десятки променів полинули на пробуджену землю, заглянули в кожний куточок. Незабаром на блакитне, по-літньому чисте небо викотилося величне, яскраве світило. Почався новий день, бурхливий, цікавий, неспокійний.

Саме таку чарівну ранкову картину спостерігали в Карпатах учасники туристської екскурсії Івано-Франківського Будинку культури.

Карпати — мальовничий куточок нашої Батьківщини. Тут розміщені поряд похмурі гірські лабіринти і сонячні долини, швидкі гірські ріки та тихі блакитні озера, темні бори і чепурні плантації виноградників, абрикосові сади та горіхові гаї, безіменні гірські вершини і веселі луки полонин.

Карпати зустріли нас пахучими смереками, грою кучерявих хвиль гірського струмка, невимовною красою природи. В минулі роки ми кілька разів радо вітались з дрімучими лісами та швидкими ріками Карпатських гір, і нас зачарували вони. Не можна було відірватися від краси гір і цього разу, що немов могутні хвилі застигли серед полонин. Годинами милувалися буковими та сосновими гаями, де між деревами миготіла бурхлива річка, ніби хтось навмисне розкинув там блакитну стрічку...

Потім ми пішли далеко в гори подивитись на печеру безсмертного Олекси Довбуша.

День був проведений чудово! В кожного з нас залишилися приємні спогади про поїздку на Рахівський перевал.

А. ЛЕБЕДЄВА.
Худ. керівник Івано-Франківського Будинку культури.

Екскурсія до Бресту

Понад тридцять робітників Стрийського учбово-виробничого підприємства нещодавно побували в Карпатах. Вони відвідали Ужгородський Будинок культури глухих, побували в Мукачеві та інших містах Закарпаття.

Того ж дня до легендарного міста-героя Бреста вирушив екскурсійний автобус з іншою групою глухих трудівників Стрия. Екскурсія до героїчної фортеці справила незабутнє враження.

Р. ЗБОРІВСЬКИЙ.

Закінчення. Поч. див. у номері за 22 серпня.

УЧБОВО-ВИРОБНИЧЕ ПІДПРИЄМСТВО

Які ж передумови для учбово-виробничих підприємств має щокинський експеримент в пермському варіанті? Передусім, планування фонду зарплати у відповідності з довгостроковими нормативами затрат по зарплаті на 1 карбованець реалізуємої продукції забезпечує прямий зв'язок фонду зарплати з обсягом виробництва. Це дасть додаткові стимули росту виробництва й продуктивності праці, так як збільшення планового обсягу виробництва дозволяє змінювати співвідношення між ростом продуктивності праці й зарплатою на користь підвищення останньої. На випадок зменшення обсягу виробництва на кожний процент росту продуктивності праці забезпечується менший ріст зарплати.

Такий метод планування фонду зарплати допустимий не тільки для підприємства в цілому, але й для кожного цеху, або дільниці окремо. Норматив затрат по зарплаті на 1 карбованець товарної (реалізуємої) продукції може стати одним з показників внутрішньоцехового госпрозрахунку, який дозволить тісно пов'язати цеховий фонд зарплати з цеховим випуском продукції.

Водночас обмежування допустимого співвідношення між темпами росту середньої зарплати й продуктивності праці служить контролюючим фактором загальних виплат, які проводяться з фонду зарплати і фонду матеріального заохочення. При цьому, можливо, виникне питання про установлення учбово-виробничим підприємствам співвідношень між ростом зарплати й продуктивністю праці, які могли б замінити застосовуваний зараз однаковий для підприємств норматив, коли зарплата не перевищує ріст продуктивності праці. При порушенні цих нормативів відповідна частка коштів фонду матеріального заохочення відраховується в резерв.

Аналогічне планування фонду зарплати цехам (дільницям). Доцільно для кожного цеху встановити норматив обмежуючого співвідношення між ростом середньої зарплати й продуктивності праці. Цей показник, як правило, виражається в частках процента росту середньої зарплати, що приходиться на кожний процент росту продуктивності праці.

В учбово-виробничому підприємстві буде залишатися вся економія фонду зарплати, одержана в результаті здійснення заходів по удосконаленню організації праці й управління виробництвом. Ця економія може бути використана на матеріальне заохочення працівників УВП. Ту частину економії, що одержана від скорочення чисельності промислово-виробничого персоналу (в основному за рахунок скорочення здорових працівників, що входять в 25 процентів допустимої кількості працюючих) можна витрачати повністю, не порушуючи при цьому передбачене планом співвідношення між ростом продуктивності праці і ростом зарплати.

Перерахування невикористаної частки економії фонду зарплати не тільки у фонд матеріального заохочення, але й у фонд соціально-культурних заходів та житлового будівництва, дозволить підприємствам більш раціонально витрачати грошові кошти на виконання плану соціально-технічного розвитку.

І, нарешті, розрахований не тільки на погодинно-преміювальну, але й на відрядно-преміювальну оплату праці, пермський експеримент приваблює тим, що основним для досягнення високої продуктивності праці є не скорочення чисельності промислово-виробничого персоналу, а покращання організації виробництва і праці, механізація виробничих процесів, удосконалення нормування праці, раціоналізація управління виробництвом.

У процесі здійснення експерименту важливо вірно визначити напрямки витрачання УВП економії фонду зарплати, яка може бути одержана двома шляхами. В результаті дальшого удосконалення організації виробництва і підвищення продуктивності праці за рахунок скорочення чисельності робітників, інженерно-технічних працівників і службовців. Від зниження трудомісткості випускаємої продукції та впровадження у виробництво більш прогресивних норм виробітку. Ось чому система преміювання повинна матеріально в однаковій мірі стимулювати всі категорії працівників. Крім того, щоб знизити трудомісткість випускаємої продукції за рахунок впровадження організаційно-технічних заходів, котрі забезпечують ріст продуктивності праці, і освоїти більш прогресивні норми виробітку, потрібно ввести таку систему преміювання, що допомогала б прискоренню впровадження цих заходів, створенню умов для систематичного поліпшення нормування праці, а також встановленню обгрунтованого, відповідного праці рівня зарплати.

Премії для зниження трудомісткості випускаємої продукції повинні виплачуватись тим виробничникам, майстрам, нормувальникам, технологам й іншим інженерно-технічним працівникам цехів (дільниць) і відділів, що брали безпосередню участь в розробці та впровадженню заходів по зниженню трудомісткості процесів, перегляду норм виробітку.

Розподіл премій між учасниками розробки і впровадження заходів і нових норм виробітку повинен проводитись начальником цеху, (ст. майстром при безцеховій структурі), відділу за згодою місцевкому і представника первинної організації УТОГ. При розподілі премій робітникам необхідно враховувати досягнутий рівень підвищення норм виробітку, ступінь участі їх у впровадженні заходів та перегляді норм.

Конкретні розміри премій потрібно встановлювати в процентах від сум економії заробітної плати, одержаних від зниження трудомісткості продукції на річну програму з моменту впровадження переглянутих норм.

Ганна САПРИКІНА — швея-мотористка Харківського УВП-2, член бригади комуністичної праці. У неї високі показники норм виробітку. Це її дарунок XXIV з'їзду КПРС.

Фото І. ЩЕРБАНЮКА.

ЕФЕКТИВНІСТЬ НОП

Почну з даних. У 1969 році на нашому учбово-виробничому підприємстві було впроваджено десять заходів наукової організації праці. Економічний ефект цих заходів — 6760 карбованців. Були вирішені надзвичайно важливі для виробництва питання. Наприклад, великих труднощів завдавала так звана травильна, чи воднева крихкість, внаслідок чого дріт ламається вже при першому згинанні. Продуктивність праці тоді різко падає, значна кількість дроту переходить в брак. За допомогою НОП воднева крихкість повністю ліквідована.

За планом НОП на 1970 рік намічено до виконання 15 заходів з умовним економічним ефектом біля п'яти тисяч карбованців. За перше півріччя уже запроваджено дев'ять заходів, економічний ефект від яких становив 2312 карбованців. Тільки виготовлення спеціальної тари для виробів і заготівок на заготівельній дільниці цеху, що виготовляє ліжка, дало економію біля 1300 карбованців і підвищило культуру виробництва на цій дільниці.

При упакуванні цвяхів завжди була підвищена витрата тарної дощатки. Ми виготовили і ввели в дію вібратор, що дозволило прискорити процес пакування і на 20 процентів зменшили витрату дощатки. Економія від запровадження цього заходу — 700 карбованців. При гальванічному покритті нікелем виробів мали місце випадки, коли водень псував нікельовану поверхню. Для ліквідування цього недоліку були запроваджені коливальні штанги у ваннах для нікелювання.

В даний час колектив працює над тим, щоб запровадити на виробництві прогресивний метод волочення катанки здвоєними волоками.

Л. ЧАЙКОВСЬКИЙ.

Інженер по НОП Дніпродзержинського УВП.

Успіх глухих майстрів

Два тижні у виставочному павільйоні парку культури та відпочинку у Вінниці була відкрита обласна виставка творів образотворчого мистецтва народних умільців. На виставці було представлено біля 700 різних робіт.

В ній взяли участь і члени УТОГ Вадим Нейман, Петро Крикун, Марія Напасна та інші. Їх роботи, особливо інтарсії по дереву В. Неймана — «Котовський», «Щорс» і чеканка по металу П. Крикуна «Подолянка», портрет В. І. Леніна привернули увагу відвідувачів виставки. Добрі відгуки були і про роботи П. Панича, М. Напасної. В книзі відгуків відвідувачі записали на адресу глухих умільців немало добрих слів.

Відмічаючи творчі досягнення учасників гуртка образотворчого мистецтва Вінницького Будинку культури глухих, обласний відділ культури та обком профспілки працівників культури нагородили їх грамотами.

М. ВІННИЦЬКИЙ.

СВОЄЧАСНО І РАЦІОНАЛЬНО

Кошти Українського товариства глухих — це надбання учбово-виробничих підприємств, нагромадження від їх виробничої діяльності. Зараз всі учбово-виробничі підприємства Товариства працюють за новою економічною системою і відрахування від їх прибутків надходять в централізовані фонди Центрального правління, які складаються із фондів: матеріального заохочення, соціально-культурних заходів та спецфонду. Значна частина коштів УТОГ щорічно направляється на капіталовкладення, тобто, будівництво нових підприємств, цехів, будинків культури, клубів, гуртожитків, житлових будинків, придбання нового устаткування, інвентаря тощо. Так, в цьому році із загальної суми 15 мільйонів карбованців видатків бюджету Товариства 10 мільйонів карбованців заплановано на капіталовкладення, а решта — на капітальний ремонт, утримання клубів, будинків культурй, облвідділів, Центрального правління, культурно-виховну і спортивно-масову роботу, на підготовку кадрів, преміювання та оздоровлення працівників системи.

Як же виконано баланс прибутків та видатків Українського товариства глухих за І-е півріччя 1970 року?

Якщо говорити про прибуткову частину балансу, то за перше півріччя ц. р. виконана вона на 117 процентів. Учбово-виробничі підприємства одержали понад план нагромаджень від реалізації випущеної продукції майже півтора мільйона карбованців. А з використанням запланових коштів справа значно гірше.

В цілому по Товариству незадовільно освоюються кошти на капіталовкладення. Будівництво багатьох об'єктів ведеться незадовільно, а по ряду об'єктів роботи зовсім не проводилися. Це стосується, насамперед, житлових будинків Львівського УВП № 1 та Ровенського УВП; клубів Закарпатського, Кримського, Чернівецького облвідділів, учбово-виробничих підприємств — Стрийського і Артемівського.

Несвоєчасно проводилося будівництво учбово-виробничих підприємств: Дніпродзержинського (друга черга) — виконано всього 3,2 процента, Київського УВП № 1 — 26,8 процента, Харківського УВП № 2 — 28,5 процента, клубів — Запорізького облвідділу — 26,8 процента, житлових будинків — Ужгородського УВП № 2 — 3,5 процента, Черкаського УВП — 22,5 процента річного плану.

Таке становище з будівництвом вищезгаданих об'єктів свідчить, що керівники УВП та облвідділів УТОГ не вжили необхідних заходів для забезпечення виконання запланового обсягу капітального будівництва, не вимагали від підрядних будівельних організацій виконання робіт згідно з підписаними договорами.

На капітальний ремонт з централізованого спецфонду кошти виділяються в основному обласним відділам УТОГ та організаціям Товариства і лише в деяких випадках — підприємствам, де не вистачає своїх відрахувань. Із 310 тис. карбованців, виділених облвідділам на капремонт, за І-е півріччя ц. р. освоєно лише 28,5 тис. карбованців. А такі облвідділи, як Дніпропетровський, Закарпатський, Запорізький, Київський, Кримський, Донецький, Івано-Франківський, Хмельницький, Черкаський і Чернігівський, жодної копійки асигнованих на капремонт коштів не освоїли. Подібне становище в облвідділах і з поточним ремонтом. Із асигнованих 50 тис. карбованців на поточні ремонти будинків культури, клубів використано лише 19 тис. карбованців.

Аналізуючи бухгалтерську звітність облвідділів за І-е півріччя ц. р., можна сказати, що кошти на утримання апаратів облвідділів, клубів використовуються рівномірніше ніж в минулому році. Але по статті «культурно-освітні заходи» використовуються вкрай погано. Внаслідок чого і кошти на такі цілі, як проведення лекцій, доповідей, екскурсії, передплата газет, наочна агітація, гурткова робота тощо освоєні лише на 31 процент. А Ровенський, Тернопільський, Херсонський, Запорізький облвідділи кошти на ці цілі освоїли лише на 15—20 процентів.

Працюючи в нових умовах планування та економічного стимулювання учбово-виробничі підприємства системи відраховують значні суми в свої фонди матеріального заохочення, соціально-культурних заходів та фонд розвитку підприємства. Київське дослідне, Донецьке, Івано-Франківське, Садгірське, Львівське № 2, Харківське № 1 та № 2, Ворошиловградське № 1 та № 2 УВП лише за І-е півріччя ц. р. відрахували в свої ФМЗ від 40 до 90 тис. карбованців, а в ФСКМ — 20—30 тис. карбованців.

Свої ФМЗ та ФСКЗ УВП використовують непогано. За І-е півріччя ц. р. відраховано всього по системі в ФМЗ підприємств 1410 тис. карбованців, а видано різних видів премій та одноразової матеріальної допомоги робітникам і службовцям на суму 1722 тис. карбованців.

У ФСКЗ УВП відраховано 402 тис. карбованців, а використано на культурно-виховну, спортивно-масову роботу, придбання безплатних путівок й доплату за путівки робітникам в санаторії та будинки відпочинку, допомогу робітникам УВП на оздоровлення, доплату за путівки в піонерські табори, медичне та побутове обслуговування витрачено за перше півріччя ц. р. 301 тис. карбованців.

Не все гаразд з фондом розвитку підприємства. В березні місяці ц. р. на пленумі ЦП УТОГ загострювалася увага на раціональному та правильному використанні коштів. Вказувалося на те, що окремі керівники підприємств недостатньо розуміють, які можливості відкриваються перед учбово-виробничими підприємствами для їх розвитку, покращенню і удосконаленню технологічних процесів, оснащенню новим устаткуванням, заміни застарілого новим, механізацію та автоматизацію виробництва.

На сьогоднішній день не всі керівники УВП зробили належні висновки з критики, якій піддавалися на пленумі. Це видно хоч би з таких даних: на 1. І. 1970 р. всього по системі перехідний лишок коштів УВП становив 922 тис. карбованців, за І-е півріччя ц. р. відраховано 347 тис. карбованців, а використано за цей час лише 164 тис. карбованців. Київське дослідне, Львівське № 2, Ворошиловградське № 1, Чернівецьке і Черкаське УВП значні суми цих коштів в цьому році використали. А Житомирське, Запорізьке, Ворошиловградське № 2, Львівське № 1, Бродівське, Одеське № 2 і № 3, Полтавське № 1 та № 2, Лубенське, Ровенське, Донецьке, Івано-Франківське і Харківське № 2 жодної копійки із фонду розвитку підприємства ще не використали.

Підводячи підсумки виконання бюджету Товариства за перше півріччя можна сказати, що деякі керівники підприємств, голови облвідділів УТОГ та старші бухгалтери не контролюють як слід виконання кошторисів, не слідкують за своєчасним і раціональним використанням асигнованих коштів на протязі року, внаслідок чого мають місце по окремим статтям великі економії або перевитрати. Це говорить про те, що ми ще не навчилися як слід рахувати кожну копійку.

Г. ЗОЛОТОВА.

Ст. економіст-фінансист ЦП УТОГ.

Коли поруч друзі

Під час відвідин своїх рідних, які проживають у Ходорові, що на Львівщині, глухий робітник Стрийського УВП С. Терлак при виході з автобуса потрапив під колеса мотоцикла.

Потяглися дні довгого лікування у Жидачівській лікарні. Адміністрація УВП розшукала свого робітника і незабаром декілька трудівників підприємства відвідали його і вручили подарунки. Приємно було С. Терлаку, що за нього не забувають друзі.

З. РОМАНІВ.

І ЩОКИНСЬКИЙ ЕКСПЕРИМЕНТ

Нарахування та виплату премій робітникам можна проводити кожний місяць на протязі трьох місяців засвоєння нових норм виробітку, причому, якщо, наприклад, загальний розмір премії встановлений в розмірі 20 процентів від суми економії, то в перший місяць роботи за новими нормами доцільно виплатити половину премії, в другий — одну третину, і в третій — одну шосту частини всієї належної суми. Інженерно-технічним працівникам премії краще всього виплачувати після закінчення трьох місяців з дня впровадження нових норм виробітку, тобто поквартально, але лише при відсутності перевитрати фонду зарплати за квартал. При перегляді норм вирабітку на основі організаційно-технічних заходів за ініціативою робітників розмір премії їм може бути збільшений, а преміювання ІТП не проводиться.

Преміювання по даній системі не враховує економії, одержаної від зниження трудомісткості, впровадження заходів, що передбачені планами, а також за рахунок перегляду тимчасових і виправлення помилкових норм. Потрібно відмітити, що розміри премій, виплачуваних за зниження трудомісткості продукції і впровадження у виробництво більш прогресивних норм виробітку, не обмежені, як не обмежені розміри разових заохочень взагалі.

Та частина економії планового фонду зарплати, що одержана в результаті проведення заходів по дальшому удосконаленню організації праці і виробництва, підвищенню продуктивності праці за рахунок скорочення чисельності робітників УВП, службовців використовується на доплати до зарплати.

Начальник цеху, (ст. майстер) відділу за згодою з місцевкомом, в межах одержаної економії фонду зарплати вносить пропозиції керівникові УВП через економіста по праці і зарплаті про встановлення доплат до тарифних ставок:

для робітників — з погодинною оплатою праці — за суміщення професій та за збільшення обсягу виконуємих робіт, або підвищення інтенсивності праці в зв'язку з скороченням чисельності персоналу;

для бригадирів з числа робітників, не звільнених від основної роботи, за вивільнення на цій дільниці майстра чи іншого ІТП, які здійснювали керівництво робітниками;

для робітників-відрядників за перехід від досвідно-статистичних норм на технічно обгрунтовані, розраховані за нормативами, що перевищують середньогалузеві норми.

Директор підприємства за згодою місцевкому в межах централізованого фонду економії зарплати встановлює доплати, передбачені «Основними положеннями утворення й витрачання централізованого фонду економії зарплати на встановлення доплат і премій», які прийняті Державним комітетом з питань праці й зарплати при Раді Міністрів СРСР.

Доплати з коштів централізованого фонду економії зарплати не можуть перевищувати 30 процентів тарифної ставки і діють на час роботи на даному робочому місці чи на даній посаді. При цьому сума встановлених надбавок не повинна перевищувати суму одержаної економії фонду зарплати по даному робочому місцю, дільниці, цеху.

Творчо використовуючи досвід щокинців і пермяків, працівники учбово-виробничих підприємств повинні вирішити цілий ряд проблем. Найголовніша серед них — раціональне стимулювання робітника-відрядника в підвищенні продуктивності праці. Крім того, велику увагу потрібно приділити поліпшенню організації робочого місця, систематичному проведенню фотографій робочого дня для всіх категорій працівників. Необхідно також систематично удосконалювати нормування праці робітників як основного, так і допоміжного виробництва, глибше впроваджуючи при цьому технічно обгрунтовані норми виробітку. Великі можливості закладені в кращому використанні устаткування, ліквідації втрат рабочого часу, в підвищенні кваліфікації працівників УВП. Велику увагу потрібно приділити технічному прогресові.

Потребує перегляду й система преміювання інженерно-технічних працівників та службовців. Нині розмір їх премій залежить від виконання плану в цілому по УВП і вони не зацікавлені в тому, щоб колектив приймав підвищені завдання. Доцільно поставити матеріальне заохочення цієї категорії працівників в залежність від рівня використання виробничих потужностей чи від досягнутого рівня виробництва. Крім того, з метою дальшого підвищення економічної ефективності виробництва, потрібно ввести додаткове преміювання керівних, інженерно-технічних працівників та службовців цехів (дільниць) за перевиконання плану по продуктивності праці.

Премії за перевиконання плану по продуктивності праці можуть встановлюватися в процентах за кожний процент росту середньоденного виробітку на одного працівника до попереднього місяця. Якщо в попередньому місяці план по продуктивності праці не був виконаний, то при визначенні процента премії в звітному місяці за основу приймається план попереднього місяця.

Отже, питань удосконалення виробництва, підвищення його ефективності дуже багато, багато і шляхів їх вирішення. Широко використовувати на учбово-виробничих підприємствах, особливо в зв'язку з розробкою і впровадженням перспективних планів соціально-технічного розвитку УВП на 1971—1975 рр., досвід Щокинського комбінату і Пермського електротехнічного заводу можна, лише всебічно вивчивши всі проблеми, пов'язані з його впровадженням, враховуючи специфіку роботи наших підприємств.

О. БІЛОКІНЬ.

Начальник сектору наукової організації праці ПКБ УТОГ.

Літературна сторінка

ДРУГАРИ

Обогнув полоску волнореза
И маяк с мерцающей душой,
К вечно ждущим берегам Одессы
Теплоход «Димитров» подошел.
В яркий город черноморской
славы,
На порог родной своей земли
Мы почетно Радку с Родославом
Лестницей Потемкинской ввели.
День одесский слал гостям сиянье,
Шел привет от золотистых стен.
Нам болгарских роз благоуханье
Другари вручили «на спомен».

Улыбалась Радка нам лукаво,
Розою болгарскою цвела,
И взлетели брови Родослава,
Словно крылья черного орла.
Был наш город с ними очень
ласков
Как пароль служили им слова
Русские, с любовью по-болгарски
Это Ленин, Коммунизм, Москва.
Родослав сказал: полет аэро!
Подхватила Радка: самолет!
Не удержат никакие меры,
Раз мечта заветная зовет.
Взмыл корабль воздушный
в небо круто,
Утонули в грохоте слова:
Другари, к вам с каждою
минутой
Ближе Ленин, Коммунизм,
Москва!

Ирина ДУЦЕНКО.

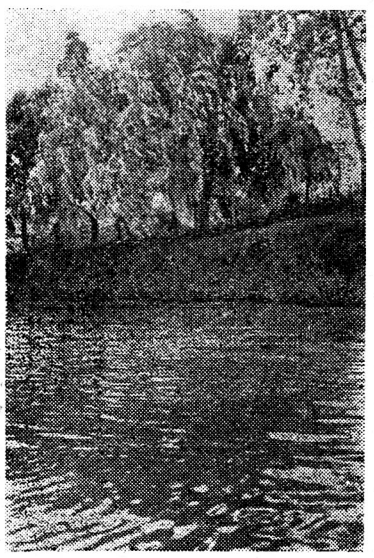

ВЕРБИ НАД РОССЮ...

Летний дождь

А дождь живой! Он, верно,
слышит
Благодарение полей.
Он пробуждается, и дышит
Природа в святости своей.
Вот мокрый шмель жужжит
устало,
И капли светятся в траве;
Мелькнуло пламенем в листве
Большое яблоко. Упало.
А дождик летний шелестит,
И мир в молчанье добром тонет.
Смеется девушка, стоит,
Подставив дождику ладони...

Николай НЫРОВ.

Вітер

Мить — і пригорнувся,
До землі приліг;
Раз — і вже рвонувся,
Ледь не збив із ніг.
Сипле шепіт — звабу,
Кличе в темний гай...
Бачили нахабу?
Чуєш? Не займай!
Сукня, мов вітрило,
Я лечу, як птах:
В гніві і безсиллі
Б'ю, мов по руках.
Та пустун відскочив,
Показав язик,
Збоку десь регоче
Хитрий витівник.
Ой! Зірвав косинку
І поніс, мов пух...
В пригорщі — росинки
І за комір — бух!
То ти так, поганцю?
Я ж тебе, стривай!..
Закрутився в танці,
Дрочиться: «Спійма-а-ай!»..
...Проводжа додому,
Пестячи косу...
Щастя, а не втому
У душі несу!

* * *

Байдужосте, життя страшна
примаро,
Як прагнеш ти згубити все живе!
Караєш всіх, та уникаєш кари,
Бо кожен раз вдягаєшся в нове.
Об тебе розбивались кращі люди,
Не знаючи, як збутись цього зла.
А ти їм підставляла свої груди,
Бо знала, що незламна, як скала...
З мерзенності, зі страху,
без потреби
Із злочином стаєш ти заодно.
Я б з радістю розбилася об тебе,
Аби лиш разом канути на дно!

Галина ШВЕЦЬ.

А мама казала, що не дістану...

Лісова дорога.

Фотоетюд І. ЩЕРБАНЮКА.

ДУБ-НЕЛИНЬ

Серед широкого степу, у вибалку, всіма кольорами райдуги вигравало озерце, милувало людське око. Сивоголовий дідусь посадив біля джерела кленовий саджанець. Хай росте, прикрашає життя. У затінку і водиця буде приємнішою...

Виріс клен, загордився. Прошумлять теплі дощі — «Я тебе напоїв!» — гукає клен пшениці. Стих буревій, знову клен за своє: «Я його вгамував!». Тільки й чути було: «Я, я, я...».

Однієї весни знову приніс дідусь кленові саджанці. «Вода є, та й клен уже чималий — захистить молодь. Буде гайок»,— мріяв старий. Та клен не думав ділитись з кимось водою — ширше розпустив гілля, оплів озерце корінням, закидав сухим листям, пригнітив молоді паростки.

«Треба було дуба-нелиня посадити,— засмучено думав сивоголовий дідусь.— Він довго-довго росте. А клен зріжу...».

І посадив... Ви може й бачили його. Стоїть дуб і нині над озерцем, як пам'ятник людині за її працю, за любов до рідної землі.

В. ГЛУЩЕНКО.

ЩАСТЯ ПРИЙШЛО В ХАТУ

ОПОВІДАННЯ

З діда-прадіда злигодні не покидали оселі Поліщуків, що стояла над озером, край хутора Забродки, серед поліських лісів і боліт. У постійних нестатках скоротав своє життя Семен Поліщук зі своєю дружиною Христею. Їхні діти повмирали ще немовлятами, якось вижив лише один Андрійко, та і маленьку сім'ю не міг Семен прогодувати з клаптя свого виснаженого грунту.

Якось, коли він працював на порубці панського лісу, велика сосна привалила Семена, лісоруби витягли його непритомного з переломленим хребтом. Останню корівчину продала Христя, щоб заплатити лікарям за лікування чоловіка та це не домогло. Незабаром він помер в муках, і осталась Христя вдовицею з дев'ятилітнім сином Андрійком.

Школи близько від Забродів не було та і вчитись Андрійко змоги не мав. З ранньої весни до пізньої осені у старенькій свитині босими порепаними ногами бігав за чужою худобою і по росяній холодній траві, і багновищами.

Та Христя померла, так і не дочекавшись нового життя.

Зостався один Андрій вже дорослим парубком. Не хотілося йому брати дружини до старої оселі, здружився з природою. Ледь примітними стежинками ходив через ліси, болота за грибами, ягодами і частенько мріяв на самотині, щоб перебратися через кордон до Радянського Союзу.

Довго очікуване щастя наблизилось до Андрія восени 1939 року, коли Радянська Армія прийшла на землі Західної України і Білорусії. Тієї ж таки осені він і одружився з гарною чорнобровою Галею, що до того наймитувала по чужих оселях.

Ощасливлені Андрій з Галею заходились господарювати — підремонтували скособочену хатину, приладнали хлівця для корови. Галя своїми умілими руками все причепурила в убогій хатині, а на самому почесному місці, під вишитим рушником вони разом з Андрієм приладнали портрет В. І. Леніна. Жили в мирі та злагоді.

На початку 1941 року в них народився син, якого батьки назвали Володимиром.

Та щастя в сім'ї Поліщуків тривало недовго. Підступний ворог раптово напав на нашу Батьківщину. Андрій не встиг дійти на мобілізаційний пункт, до Радянської Армії, його повернули назад німецькі солдати. Повернувшись до оселі, Андрій хутко зібрався в інше місце. Він поклав у торбину на кілька днів харчів, попрощався з дружиною та сином і пішов до лісу. В лісі зустрівся з радянськими прикордонниками, що після важких, тривалих сутичок з фашистськими загарбниками пробивалися до своїх. Андрій їм все пояснив про себе і запропонував провести загін по знайомій йому місцевості лісовими стежками.

Довго блукали лісовими нетрами. Пробиралися тільки вночі, повсюди вешталися німці. До загону по дорозі приєдналося кілька чоловік, котрі виходили з оточення, або переховувались від ворога. Тут же в партизанському загоні, до якого вони незабаром приєднались, Андрій потоваришував з Петром Кедровим, хлопцем з далекого уральського села. Він був добрим мисливцем і орієнтувався в лісі, ніби в чистому полі. Андрій і Петро стали бойовими побратимами. Часто ходили у розвідку і на бойові операції. Коли Радянська Армія погнала ворога на захід і вже наближалась до свого кордону, партизанський загін приєднався до регулярної армії. Петро Кедров разом з своїм побратимом Андрієм Поліщуком попросили військового комісара залишити їх в одній частині до повного розгрому ворога.

Була весна 1945 року. Частина, в якій був Андрій, мусила прорвати ворожі укріплення, розташовані за лісистими пагорбками. Командир частини викликав до себе кращого розвідника комуніста Петра Івановича Кедрова, дав завдання пробратись на передній край ворога і виявити, де розташовані вогневі точки. На таке відповідальне завдання Петро мав сам підібрати кількох добровольців. Петро взяв на це завдання лише Андрія Поліщука, на якого надіявся, як на самого себе.

До своєї частини друзі не повернулись.

Їх вважали пропавшими безвісті при виконанні бойового завдання.

Пройшли роки повні тривог і надій.

За цей час Галина вступила до колгоспу імені В. І. Леніна, стала кращою дояркою. Володя старанно вчився в школі, допомагав матері по господарству. Він відмінно закінчив середню школу, і правління колгоспу направило його вчитись до сільськогосподарського інституту. Незабаром Володимир Поліщук повернувся до рідного села агрономом.

Якось у вечері Галина була в хаті одна. Упоравшись із хатньою роботою, присіла до столу, замислилась... У сім'ї Поліщуків готувались до весілля Володимира з Надією — вчителькою місцевої школи.

В її пам'яті зринуло багато з пережитого. Андрій, коли вони одружувались, певно, і не мріяв про отаке, повне достатку життя. Незабаром в новій хаті буде весілля. На весіллі Володі буде рідна мати, та як би було добре, коли б оце живий був і батько.

З глибокого замислення Галину Марківну вивів чийсь надломлений голос: «Добрий вечір. Чи не пустите, бува, наніч у вас перепочити?»

— Андрію!,— сплеснула долонями і припала до його грудей...

Допізна в той вечір щасливі мати й син слухали батька...

Довго ще і по декілька разів розказував Андрій односельчанам, як його врятували лікарі, як втративши слух, мову і пам'ять він двадцять п'ять років не міг пригадати свого минулого. І тільки випадок йому допоміг.

Щасливе, багате Андрійове село, про яке мріяли його батьки. Він йде вулицею, а в пам'яті зринають ті далекі-далекі дні...

Михайло ГЛОДІН.

Редактор О. БОРИМЧУК.

НАША АДРЕСА: м. Київ-5, вул. Червоноармійська, 74, тел. 67-38-43.

«Наша жизнь» — орган Центрального правления Украинского общества глухих.

Київ, друк. УВП-3, зам. 1151—8670. 70 р.